

26. Jozef leeft nog

Het is al een tijdje geleden dat we Jakob zagen, en het is daarom misschien goed om ons zijn toestand in herinnering te brengen.

‘Gij berooft mij van kinderen! Jozef is er niet, en Simeon is er niet; nu zult gij Benjamin wegnemen! Al deze dingen zijn tegen mij!’ (Gen. 42:36). Zo sprak Jakob toen de broers voor het eerst uit Egypte waren teruggekeerd. Woorden vol wanhoop en moedeloosheid. Jozef dood. Simeon gevangen in Egypte onder een strenge koning. En nu Benjamin ook nog? Nee, niet nog één. En zeker niet Benjamin. Maar we hebben het gezien; Gods raad was anders. En uiteindelijk moest Jakob ook deze geliefde zoon loslaten. ‘Neemt ook uw broeder mede, en maakt u op, keert weder tot die man. En God, de Almachtige, geve u barmhartigheid voor het aangezicht van die man, dat Hij uw andere broeder en Benjamin met u late gaan! En mij aangaande, als ik van kinderen beroofd ben, zo ben ik beroofd!’ (Gen. 43:13, 14). Jakob gaf het allemaal over in de handen van God, de Almachtige; El Shaddai. En hij bleef achter. Alleen. Alleen met z’n gedachten. Alleen met zijn verleden en alleen met alle onopgeloste vragen die bij dat verleden hoorden.

Die Naam voor God, El Shaddai, had hij niet voor niets gebruikt. El Shaddai, God de Almachtige. Als jongen had hij die Naam al gehoord. Hoe vaak was het hem niet verteld hoe God onder die Naam aan zijn grootvader was verschenen en welke geweldige beloften er aan die Naam waren verbonden. ‘Als nu Abram negen en negentig jaren oud was, zo verscheen de HEERE aan Abram, en zeide tot hem: Ik ben God, de Almachtige! Wandel voor Mijn aangezicht, en zijt oprecht! En Ik zal u gans zeer vermenigvuldigen.’ (Gen 17:1).

Zou hij het gedacht hebben? Bij die Naam El Shaddai hoorde de belofte van vermenigvuldigen. God had Abraham een talrijk nageslacht beloofd. Maar Jakob kon niets anders zien dan dat de zonen in zijn nageslacht hem een voor een werden ontnomen! Tegen beter weten in wierp Jakob zich hier in de armen van God de Almachtige. En hoe wonderlijk zien we dan, in de afloop, zijn huisgezin ook weer vermenigvuldigen.

Zal hij teruggedacht hebben aan het afscheid van zijn eigen oude vader, die hij had bedrogen door te doen alsof hij Ezau was? Ook toen gebruikte Izak die Naam. ‘En God Almachtig [= God de Almachtige, El Shaddai] zegene u, en

make u vruchtbaar, en vermenigvuldige u, dat gij tot een hoop volken wordt. En Hij geve u de zegen van Abraham; aan u, en aan uw zaad met u, opdat gij erfelijk bezit het land uwer vreemdelingschappen, hetwelk God aan Abraham gegeven heeft. Alzo zond Izak Jakob weg.' (Gen. 28:3-5). Misschien dacht Jakob nu wel dat hij die zegen had verbeurd, net als zijn broer. Misschien dacht hij wel dat God hem bezig was te ontnemen wat hij hem eerst zo rijk had geschonken. En daarom werpt hij zich in de armen van God de Almachtige, El Shaddai, hopen, vertrouwend, tegen alle verwachting in, dat God terug zou komen op de aan hem gegeven zegen.

En wonder van alle wonderen, Hij kreeg die zegen niet alleen van horen zeggen. God de Almachtige zelf was aan hem verschenen. Onder de zegen van zijn vader was hij weggegaan. En rijk gezegend keerde hij terug naar het land van zijn vaderen. En in die bijzondere plaats Bethel hernieuwde God zijn belofte aan het zaad van Abraham.

'En God verscheen Jakob wederom, als hij van Paddan-Aram gekomen was; en Hij zegende hem. En God zeide tot hem: Uw naam is Jakob, uw naam zal voortaan niet Jakob genoemd worden, maar Israël zal uw naam zijn; en Hij noemde zijn Naam Israël. Voorts zeide God tot hem: Ik ben God de Almachtige! Wees vruchtbaar, en vermenigvuldig! Een volk, ja een hoop der volken zal uit u worden, en koningen zullen uit uw lenden voortkomen. En dit land, dat Ik aan Abraham en Izak gegeven heb, dat zal Ik u geven; en aan uw zaad na u zal Ik dit land geven.' (Gen. 35:10-12).

Zie eens hoe wonderlijk! God, de Almachtige. Vruchtbaar. Vermenigvuldigen. Een hoop der volken. Koningen!

Jakob zag niets anders dan dat hem alles werd ontnomen. Hij kon niet anders dan treuren. Maar kijk eens: de zoon van wie hij niet eens meer de hoop uitsprak hem ooit nog te zullen terugzien, van wie hij dacht dat hij dood was, was al koning in Egypte, en God had al een deel van Zijn belofte vervuld. Dat zijn Gods wegen! Welgelukzalig de man die op Hem vertrouwt. Kijk niet naar de omstandigheden in je leven, hoe donker die misschien ook mogen lijken. Zoek de verklaring van Gods Woord. Maak dat het fundament en het uitgangspunt van je leven. Klamp je eraan vast, zoals Jakob nu sprak van El Shaddai, tegen alle hoop en verwachting in. De God van het Woord laat je niet in het onzekere en wonderlijk zijn de dingen die je zult zien.

Het laatste wat Jakob zag was een lijdende, een dode Jozef. Maar later zag hij diezelfde Jozef vol heerlijkheid op de troon van Egypte.

Een lijdende Jezus. Een dode Jezus. Het is misschien alles wat je ooit van het Evangelie hebt gezien. Je weet echt niet wat je ermee moet. Vreugde geeft het je niet. En vertrouwen in Gods wegen al evenmin. Lees de Schrift. Vraag om hulp. En vertrouw je toe aan die God van Jakob, de Vader van de Heere Jezus Christus. Eens zal je zien een verheerlijkte Jezus, op de Hem beloofde troon. Koningen! 'Koningen zullen uit uw lenden voortkomen.' O ja, Jakob had het best onthouden. En had juist hij niet die woorden in zijn hart bewaard die Jozef had gesproken? Hij moest weer aan hem denken. Die arme jongen. Hij had gedroomd. Gedroomd van het koningschap. Ze zouden allemaal voor hem buigen. En nu was hij dood.

Jakob begreep het niet. Vragen en twijfels verstikten al zijn vertrouwen in God de Almachtige. 'Al deze dingen zijn tegen mij.'

Maar op het dieptepunt, als hij echt moet scheiden, ook van die laatste zoon van Rachel, is daar toch die Naam op zijn lippen, El Shaddai.

Zo zien we hem daar in de eenzaamheid bij zijn tent. Peinzend, bijna gebroken van verdriet, en met een bijna gedoofd vlammetje van de hoop op God, de Almachtige in zijn hart. Weer ging hij dagelijks naar de kant van de weg. Uren stond hij in de verte te turen. Zouden ze terugkomen? Zouden ze *allemaal* terug komen? Met Simeon, met Benjamin...?

Eindelijk zag hij in de verte een karavaan aankomen. Zijn dat zijn zoons? Toen de groep iets dichterbij kwam slaakte hij teleurgesteld een zucht. Nee. Dat kunnen ze niet zijn. Er rijden ook wagens mee.

Maar toch. Hoorde hij het goed? Vader, vader! De naderende groep mannen had in de eenzame gestalte langs de kant van de weg onmiddellijk hun oude vader ontdekt. 'Vader, luister'.

We kunnen ons maar nauwelijks de blijdschap van Jakob voorstellen. Toen de karavaan dichterbij gekomen was telde hij ze allemaal. Ook Simeon; ook Benjamin. Hij lette niet meer op de wagens met alle kostbaarheden uit Egypte. Een warme vreugde doorgloeide zijn hart. Zijn zoons waren terug!

Maar het was nog niet genoeg. Ook ditmaal kwamen de broers met een boodschap uit Egypte terug. Ook nu hadden zij een woord van die harde man in dat verre land. Alleen nu niet met een droevige boodschap die Jakob bijna het leven zou kosten. Ze kwamen nu met een boodschap die Jakob leven gaf! Niet met de boodschap dat de koning weer een zoon voor zich opeiste; wel met de boodschap die hem een zoon als uit de doden terug gaf. 'Jozef leeft nog, ja, ook is hij regeerder in gans Egypteland!'

Hoe wonderlijk was het alles gegaan. Jaren geleden stonden de broers van Jozef ook voor hun vader. Ook toen met een boodschap: Jozef is dood. 'Beken toch, of deze uws zoons rok zij, of niet.' (37:32). Jakob geloofde het meteen toen hij de bebloede mantel zag. En hij werd verteerd door droefheid. 'Want ik zal rouw bedrijvende, tot mijn zoon in het graf nederdalen.' (v. 35).

Nu stonden ze weer met een boodschap voor Jakob. 'Jozef leeft nog.' (45:26). Maar dit kon Jakob niet geloven. Dit was te wonderlijk. 'Toen bezweek zijn hart, want hij geloofde hen niet.' Jozef was koning. En hij nodigde hem om bij hem te komen en van het beste van Egypte te genieten terwijl er een hongersnood heerste.

Jakob geloofde het niet. Maar ook nu hadden ze bewijzen. Ze konden hem de wagens uit Egypte laten zien. En al de woorden die Jozef met hen gesproken had en die zij Jakob nu vertelden moesten hem wel overtuigen. Jozef leeft!

Getrouw brachten ze alles over wat Jozef hen had gezegd. Zij spraken 'al de woorden van Jozef, die hij tot hen gesproken had' (45:27). Ze waren getrouw gemaakt. Bedenk ook dat ze met deze woorden zichzelf veroordeelden tegenover hun vader. Ze moesten nu immers hun leugen van jaren her bekennen. Ze waren ook eerlijk gemaakt.

En zie wat een indruk die boodschap op Jakob maakte toen hij er niet meer omheen kon, haar wel moest geloven: 'Zo werd de geest van Jakob, hun vader, levendig. En Israël zeide: Het is genoeg! Mijn zoon Jozef leeft nog ik zal gaan, en hem zien, eer ik sterf!' (v. 27, 28).

Het onmogelijke was gebeurd. God had Jakob zijn zoon Jozef teruggegeven. En hierin leerde Jakob nog veel meer zien achter die naam El Shaddai. Hij bewerkt dingen waar mensen nog niet eens aan durven te denken. Hij maakt Zijn woord waar als mensen zijn belofte al zijn vergeten of eraan zijn gaan twifelen of het wel Zijn Woord was.

Heeft dit alles ook voor ons een boodschap? We hebben het er al eerder over gehad. Jozef is een type van de Heere Jezus. En achter die uitroep van de broers 'Jozef leeft', hoop ik dat jij de echo hoort van die meerdere Jozef, Die op een nog veel wonderlijker wijze tot Zijn Vader is weergekeerd. 'De Heere leeft.' Hij is dood geweest en Hij leeft.

Laat je hart veelvuldig bezig zijn met God, de Almachtige, El Shaddai, en werp al je zorgen en bekommelingen op Hem. Voorzeker zal die uitroep 'de Heere leeft' vroeg of laat ook jouw geest levendig maken, al je vragen en twijfels

oplossen, en je hart vervullen met een ontembaar verlangen om bij Hem te mogen zijn.